

Brannforsøk i avfallsdunker

Brann i avfallsdunker er et stort problem. Spesielt gjelder dette dunker som plasseres for tett inntil husfasaden. Vil et stativ som sørger for at avfallsdunken ikke velter og at lokket holder seg på plass kunne begrense et branntilløp i en avfallsdunk? Og blir det lettere å flytte en brennende dunk vekk fra fasaden hvis den er plassert i et slik stativ? Dette ville en leverandør av et slikt avfallsstativ finne ut av, og tok kontakt med Høgskolen på Vestlandet for å få gjennomført en rekke brannforsøk.

Tekst: Synnøve Haram

Arkos AS som blant annet selger stativ til avfallsdunker har tatt kontakt med Høgskolen på Vestlandet for å finne ut av om stativet de selger vil kunne redusere brannfaren når avfallsdunkene plasseres inn mot husvegger. Mang en brann har startet ved at forbipasserende tenner på søppelet i avfallsdunker som er plassert inntil husfasader. Stativet til Arkos er i galvanisert stål, og det hindrer avfallsdunkene i å velte, samt at det har et feste som sørger for å holde lokket på plass.

- Vi ønsket å finne ut av hvordan en brann i en avfallsdunk som er plassert i vårt stativ ville utvikle seg. Om festet på lokket ville kvele brannen, hvilke avstander brann kan spre seg på fra avfallsdunker og måle varmemestrålingen fra brann i en avfallsdunk fra forskjellige avstander, sier Christian Stueland som jobber med salgs- og kunderelasjoner i Arkos AS.

Utgangspunktet for undersøkelsen er at statistikken fra DSB viser at i

Røykutvikling.

2017 rykket brannvesenet ut til 465 branner i avfallsdunker. Brannspredning til hus er et stort problem når avfallsdunkene er plassert helt inntil husveggen.

En brann i en avfallsdunk som er påsatt starter som en flammebrann. Om lokket lukkes igjen, vil den fortsette som en ulmebrann. Etter hvert har det utviklet seg så mye varme at det brenner hull i dunken. Brannen vil blusse opp igjen, og kunne spre seg til omgivelsene.

Resultater

Brannforsøkene som ble utført ved Høgskolen på Vestlandet viser at stativet ikke har noen merkbar effekt på brannforløpet sammenlignet med branner i avfallsdunker som ikke har stativ. Men det er positivt å plassere dunken i et stativ fordi den da ikke vil velte i løpet av brannforløpet. Om

dunken velter vil det gjøre brannspredningen mer uforutsigbar enn om dunken holdes på plass av stativet. Et stativ gjør det også lettere å flytte avfallsdunken vekk fra husfasaden når den brenner, og lokket vil da heller ikke kunne blåse opp. Stativet tålte også godt energien fra brannen uten at det ble svekket eller skadet.

Undersøkelsene viste også at brannen utvikler seg tregere når lokket er lukket.

Men det var ingen effekt av hvorvidt lokket hadde et feste fra stativet som sørget for at det var lukket eller at det ble holdt nede av egen vekt.

- Armen som holder lokket igjen er en form for sikkerhet i den forstand at man ikke risikerer at lokket blåser opp. At lokket er lukket gjør at brannen utvikler seg tregere, og det gir brannvesenet bedre tid til å få slokket brannen. Festet på lokket gjør det

Det begynner å smelte. Det er vilkårlig hvor det til slutt smelter hull.

Flammen begynner å vokse.

Flammen strekker seg høyt.

Full fyr.

trolig også vanskeligere for brannstiftere å få tent på avfallsdunken, sier Christian Stueland.

Undersøkelsene viser at det er plasten i avfallsdunken som er avgjørende for brannforløpet. Benyttes det plast med lavt smeltepunkt, vil brannen raskere brenne igjennom enn om plasten tåler mer varme.

Når det gjelder avstand til brennbart materiale, så viser målinger av varmestralingen at over 2,5 meter vil være en trygg avstand når det gjelder brannsmitte fra avfallsdunk til husveggen. For å være på den sikre siden, viser rapporten fra Høgskolen på Vestlandet til Brannvernforeningens anbefalinger om at det minst bør være fire meter mellom avfallsdunken og husveggen.

- Når det ble målt 2,5 meter i undersøkelsene var det med kun én

dunk. Normalt har man 3-4 dunker, og energien vil da mangedobles. Det er det viktig å være oppmerksom på, sier Stueland.

Kunnskap

I tillegg til å finne ut om stativet vil ha noen effekt når det gjelder brannutvikling, ønsket Arkos AS også å finne ut av hvor mye folk vet om hvor farlig det er at en brann i en avfallsdunk kan spre seg til en husvegg.

- Dette med brann i avfallsdunker er ikke noe særlig tema i hverdagen. Vanlige folk tenker ikke noe særlig over denne problemstillingen. Vi ønsker derfor en bevisstgjøring rundt hva man kan gjøre for å forhindre branntilløp i avfallsdunkene. Derfor sendte vi også ut en spørreundersøkelse, sier Christian Stueland.

Og svarene fra spørreundersøkelsen viser at det er lite kunnskap om

for eksempel hvor avfallsdunken skal plasseres for å forhindre brannsmitte til bygninger. Og svært få sier at de har fått informasjon om hvor avfallsdunkene skal stå for å forhindre brannsmitte til bygning.

- Vi ønsker å bidra til å få informasjonen ut til publikum. For eksempel gjøre folk oppmerksom på enkle grep som kan gjøres for å forhindre at en påsatt brann i en avfallsdunk sprer seg til en bolig. Det vil si at den aller helst ikke skal plasseres inntil fasaden, og i hvert fall ikke under et vindu, lufterventil eller takmøne, sier Christian Stueland.

Og han håper å få med seg forsikringselskaper og kommuner til å spre dette budskapet.

Prosjektet er et samarbeid mellom Arkos AS, VRI Rogaland, Høgskulen på Vestlandet og Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS (HIM). ■